

297

1722. Γραπτὰ ἔθιμα νήσου Λέροῦ, τῆς 18 Νοεμβρίου, ἐν 250, σ. 51–52.

«... ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἔμπροσθεν νὰ γίνῃ καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ καλὴ συνήθεια εἰς τὸν τόπον, ὅταν ὑπανδρεύουν τὰς θυγατέρας αὐτῶν καὶ τύχῃ θάνατος εἰς τὴν θυγατέρα τινὸς καὶ ἀφήσῃ ἢ ἓνα ἢ καὶ δύο ἢ καὶ πολλά, τὰ παιδιὰ νὰ εἶναι κληρονόμοι τοῦ μητρικοῦ πράγματος κατὰ τὴν ἐγκλαβὴν ὅπου ἔκαμαν οἱ γονεῖς εἰς τὴν θυγατέρα αὐτῶν καὶ, ἀποθαίνον-
τας τὰ παιδιὰ, νὰ στρέφουν τὰ πράγματα ὅλα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα, εἰς τὰ γονικά, ἡγουν
εἰς τοὺς γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς καὶ συγγενεῖς τῆς ἀποθανούσης θυγατρὸς τινος· καὶ ὁ ἄνδρας
νὰ λαμβάνῃ τὸ ἔξοδον ὅπου ἔκαμεν εἰς τοὺς χρόνους ὅπου εἶναι ὑπανδρευμένος καὶ τῶν
πραγμάτων καὶ τῶν ὀσπητίων· ἀκόμη καὶ τὸ παιδί ἢ καὶ δύο, ὅπου ἄφησεν ἡ θυγατέρα
τοὺς καὶ νὰ τὸ παίρῃ εἰς χεῖράς της ἢ μάμμη καὶ νὰ τὸ ἀνατρέφῃ, ἢ ἡ μάμμη, ἢ οἱ συγγε-
νεῖς τῆς ἀποθανούσης, ὅταν δὲν εἶναι μάμμη. Καὶ τούτῃ ἡ συνήθεια νὰ ἔχῃ τὸ βέβαιον καὶ
ἀμετάτρεπτον ἀπὸ τὴν σήμερον, καὶ ἂν ἴσως κανένας γαμπρὸς ἤθελε φανῇ ἐναντίος καὶ
παρήκοος εἰς τὴν κοινῶς γενομένην ἀπόφασιν καὶ φανεῖσαν εὐλογον ὑπὸ πάντων, νὰ φαί-
νεται ὁ κόσμος ἐναντίος εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀπειθῇ εἰς τὸ νὰ μὴ καταπατήσῃ τὴν ἀπόφασιν.
Πρὸς τούτοις, καὶ ὅταν γίνονται τὰ προικοσύμφωνα, νὰ γράφονται, πῶς ἀποθανούσης
τῆς θυγατρὸς αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν, νὰ στρέφουν τὰ πράγματα εἰς τὰ γονικά.
Ταῦτα ἐγράφησαν καὶ ἀνεγνώσθησαν εἰς ὑπῆκσον πάντων καὶ τὰ ἔστερξαν, ὅτι εἶναι καλὰ
καὶ νόμιμα καὶ ὅποιος ἀπὸ τοὺς νοικοκυραίους ἤθελε φανῇ συμβοηθὸς καὶ παρακινητὴς εἰς
κανένα ὅπου νὰ χαλασθῇ καὶ νὰ ἀνατραπῇ αὐτὴ ἡ συνήθεια καὶ σηκωθεῖς ζητήσῃ ἀνατρέ-
ψαι ταῦτα καὶ ὁ συμβοηθὸν ἀφωρισμένος εἴησιν ἀπὸ Κυρίου Παιτοκράτορος καὶ κατη-
ραμένοι καὶ ἄλντοι μετὰ θάνατον».

298

1722. Ἀπόφασις Καδῆ Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐν περιπτώσει φόνου ὑπὸ ἀγνώστου δράστου, ὑπεύθυνοι διὰ τὴν «ἀποζημίωσιν αἵματος» εἶναι οἱ κάτοικοι τοῦ πλησιεστέρου χωρίου, ἐὰν ὁ φόνος διεπράχθῃ εἰς τόπον μικρότερον ἀποστάσεως φωνῆς ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἐν 133, σ. 82–83.

299

1722. Διαταγὴ τοῦ καπουδὰν πασᾶ Γαζῆ Χουσεῖν πρὸς τὴν κοινότητα Κύθνου,

ρυθμίζουσα τὰ τῆς διοικήσεως τῆς νήσου ὑπὸ 2 ἢ 3 προεστῶν, ἐκλεγομένων ἐτησίως, ἐν 95, σ. 133.

«... Νὰ ἐκλέγωνται μόνον ἀπὸ τοὺς προεστῶτας διὰ κάθε χρόνον δύο ἢ τρεῖς τῶν προ-
εστῶτων, διὰ νὰ θεωροῦν τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κοινοῦ, χωρὶς νὰ ἀνακατώνεται ἄλλος καὶ
ὅσοι χρεωστοῦν εἰς τὸ Κοινὸν ἀπροφασίστως καὶ ἄνευ ἀργοπορίας νὰ πληρώνουν, ὡσὰν
ὅπου ὅσοι ἐκ τούτων φανοῦν ἀπειθεῖς, θέλουν ἐμβῇ εἰς τὸ κάτεργον. Μενζίλια νὰ μὴ δίδον-

ται παρὰ ὅταν εἶναι ἡ βοῦλλά μας καὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ ἡμετέρου ἄρχοντος δραγουμάνου. Οἱ κακοὶ καὶ ἄτακτοι νὰ πιάνονται καὶ μὲ κοινὰ ἐνυπόγραφα γράμματα νὰ στέλλονται πρὸς ἡμᾶς καὶ νὰ φυλάττεται ἄκρα δικαιοσύνη, χωρὶς χατῆρι καὶ μεγίστη ὑπακοή εἰς ὅλα τὰ προστάγματα . . . ».

300

1723. Σύμβασις παχτώσεως ἀγροῦ ἐν Νάξῳ, ἀνέκδοτος, ἐν ΕΒΕ Τμ. χφφ. Ξ 146.

« . . . ἐνεφανίσθη εἰς τὴν παρησίαν μας Καντζελλαρίου . . . ὁ Μ.Κ. . . . λέγωντας, πῶς ἔχει γονικόν του ἓνα κομμάτι χωράφι . . . τὸ ὁποῖον προᾶγμα τὸ δίνει καὶ τὸ παντικιάζει τοῦ Γ.Π. . . . νὰ τὸ τραφοκοπήσῃ καλά, νὰ εἶναι ἀπατημένο ἀπὸ πᾶσα ζωντόβολον, νὰ τὸ φυτεύσῃ ἀμπέλι καὶ συκιαῖς καὶ νὰ κάμῃ καλὸν παντῆρον . . . μ' ἐξοδον τοῦ κοπιαστή καὶ τὴν ἰντράταν, ὅπου ἤθελεν ξαποστείλει ὁ Θεός, εὐβάζωντας τὸ πέμπτον, νὰ τὴν μοιράζουν εἰς τὴν μέσσην τως. Καὶ τὴν πάρτην ὅπου ἤθελεν ἀγκίζει τοῦ ἄρχου, νὰ στείλῃ τὰ ἔμισα ἀγώγια νὰ τὴν πέρῃ καὶ τὰ ἄλλα ἔμισα νὰ τὰ φέρῃ ὁ κοπιαστής εἰς τὴν χώραν, στὸ ἄρχοντικόν του. Νὰ πέρῃ θέλημα ὁ κοπιαστής, ὄντας θεὸς νὰ τρυγοπατήσῃ καὶ νὰ τοῦ φέρῃ καὶ τρία καλαθιάτικα τὸν χρόνον. Καὶ νὰ ἔχῃ κράτηξιν ὁ ἀφέντης Μ. νὰ τὸν ἐβοηθᾷ τοὺς ἔμισους ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν ποταμὸν διὰ τὴν ἐφετεινὴν χρονίαν. Καὶ κάνωντάς το καλά καὶ ἐμπιστεμένα καὶ νὰ τὸ ἔχῃ τέλειον ἀμπέλι φυτεμένον, ὡς καθὼς ὑπόσχεται ὁ ἄνωθεν κοπιαστής, νὰ τὸ ἔχουν παντοτεὶς μισθώσιμον, αἰωνίως καὶ κληρονομικῶς, μὴ εἰμυροῦντας ποτε νὰ τὸ μοιράσων, μήτε νὰ εἰμυροῇ ὁ ἄρχος νὰ εὐγάξῃ τὸν κοπιαστήν, οὔτε τοὺς κληρονόμους του ἀπὸ τὸ παντίκειν του, μόνο νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ παιδί ὡς παιδὶν τως, κάνωντάς το καλά καὶ ἐμπιστεμένα. Οὕτω θέλουν νὰ εἶναι βέβαιοι, σταθερὸν καὶ ἀχάλαστον . . . Καὶ ὑπόσχεται ὁ κοπιαστής νὰ τὸ φυτέψῃ ὅλο ἀμπέλι σὲ διορίαν χρόνους τέσσεροις. Καὶ ὅποιος ἤθελεν εδγῇ ἀπὸ τὸν παρὸν ταιριασμόν, νὰ πληρώνῃ ρεάλια δέκα τοῦ ἀφέντη μουσελίμῃ, ὁ ἀλληλογήσας νὰ τὰ ζημιώνεται καὶ πάλιν ἡ παρὸν νὰ εἶναι ἀπαρασάλευτος εἰς τὰ ἐξῆς . . . ».

301

1724. Σύμβασις νεμήσεως ἐν χωρίῳ τῆς Χίου, ἐν 299, σ. 11–12.

« . . . ἐπειδὴ καὶ νὰ εἶναι (ὁ πατήρ) ὑπέργηρος, μὴ δυνάμενος κυβερνηθῆναι, ἀπομένουν οἱ παῖδες αὐτοῦ νὰ ἔχουν τὸ ἔχει(ν) του ὅλον, καθὼς τὰ ἔχουν μοιρασμένα καὶ σταλικομένα καθένας τὸ μερίδιόν του ζάπτιν, ἔτζι παρόντες ἐσυμφώνησαν διὰ τὴν ζωοτροφίαν αὐτοῦ καὶ ἀπομένουν οἱ δύο παῖδες νὰ τοῦ δίνουν τὸ καθημερινὸν ψωμὶν, ὅσον νὰ σώζεται καὶ νὰ τοῦ δίνουν δύο μέτρα ἐλάδιν τοὺς δύο χρόνους καὶ σῦκα δύο μισάρια καὶ κρασὶν μέτρα τέσσερα ρακὶν ποιοῦντες ὁκτὼ ἀκόμι δύο καὶ ποκάμισα ροῦχα νὰ τὸν ἐντύνουν καὶ νὰ ἀπηλογοῦνται εἰς ὅλα του τὰ χρῆ, ὅσον ὁμολογίης, ὅσον τέλη ἀφεντικὰ καὶ τὸ μαστίχιν ὅσον δίνει νὰ ἀπηλογοῦνται οἱ δύο παῖδες καὶ εἰς λείψανον καὶ εἰς τὴν ἀνημπορεσίαν αὐτοῦ καὶ εἰς μνημόσυνα, κατὰ τὴν τάξιν . . . ».

